

SAOPŠTENJE ZA JAVNOST
24.07.2025. godine

UPRAVA ZA STATISTIKU I UNICEF POKREĆU NAJVEĆE ISTRAŽIVANJE O DJECI I PORODICAMA U CRNOJ GORI

Uprava za statistiku Crne Gore i UNICEF zvanično su pokrenuli sedmu rundu istraživanja višestrukih pokazatelja (MIKS), potpisivanjem Memoranduma o saradnji od strane **direktora Uprave za statistiku Miroslava Pejovića** i **šefa predstavništva UNICEF-a u Crnoj Gori Mikelea Servadeija**.

MIKS je dio globalnog programa istraživanja kojeg UNICEF podržava s ciljem prikupljanja statistički pouzdanih i međunarodno uporedivih podataka o stanju prava djece i žena. Sproviđi se otprilike svakih pet godina – prethodno je realizovano 2018. godine. Aktuelno istraživanje, peto po redu u Crnoj Gori od 1997. godine, popuniće ključne praznine u podacima i podržati kreiranje politika zasnovanih na dokazima u oblastima zdravstva, obrazovanja, razvoja djeteta, socijalne i dječje zaštite, kao i pravde. Takođe, imaće ključnu ulogu u izvještavanju Crne Gore o sprovođenju Konvencije o pravima djeteta i o napretku ka ostvarivanju Ciljeva održivog razvoja (SDGs), uz pružanje važnih uvida u životne uslove djece i porodica.

Vlada Crne Gore je, preko Ministarstva finansija, iz nacionalnog budžeta opredijelila 300.000 eura za sprovođenje MIKS istraživanja, dok UNICEF obezbjeđuje 650.000 američkih dolara iz svojih osnovnih sredstava. MONSTAT će sprovođiti istraživanje uz tehničku podršku UNICEF-a, na nacionalno reprezentativnom uzorku od 6.720 domaćinstava. Posebno istraživanje biće sprovedeno i među domaćinstvima romske i egipćanske zajednice.

Svi podaci biće razvrstani prema geografskim, društvenim, i demografskim karakteristikama, uključujući uzraste djece (0–4 godine i 5–17 godina), kao i žena i muškaraca (15–49 godina), čime se omogućava sveobuhvatna analiza.

Šta je prethodni MIKS otkrio o djeci u Crnoj Gori?

Neki od nalaza iz prethodne MIKS runde 2018. godine pokazuju zašto je ažuriranje podataka hitno potrebno:

- Samo **23% djece uzrasta 3–4 godine** pohađalo je programe ranog obrazovanja.
- **16% djece mlađe od 5 godina** bilo je u riziku od zaostajanja u razvoju.
- **Dvije trećine (66%) djece uzrasta 1–14 godina** bilo je izloženo fizičkom kažnjavanju i/ili psihološkoj agresiji od strane odraslih članova domaćinstva u mjesecu koji je prethodio istraživanju.
- **Stopa nehranjenosti među djecom mlađom od 5 godina** tri puta je viša kod romske djece nego kod ostatka populacije.

- Samo **1 od 4 majke (24%)** započne dojenje u prvom satu nakon porođaja, a samo **1 od 5** nastavi isključivo dojenje tokom prvih 6 mjeseci. Ove brojke su još niže za romsku populaciju.
- **Svaka treća (33%) romska djevojka uzrasta 15–19 godina** bila je u braku ili vanbračnoj zajednici.
- Samo **20% romske djece uzrasta 7–14 godina** redovno je pohađalo školu.

(Izvor: MIKS6 Crna Gora 2018 – Završni izvještaj, [link](#))

Kroz sprovođenje MIKS istraživanja, Crna Gora će:

- popuniti praznine u podacima potrebnim za praćenje i unapređenje nacionalnih strategija, politika i akcionih planova;
- unaprijediti sistemsko praćenje prava djeteta putem globalno standardizovanih pokazatelja;
- generisati ključne indikatore za proces pristupanja EU i praćenje Ciljeva održivog razvoja;
- obezbijediti ažurirane i uporedive podatke za procjenu napretka u odnosu na prethodne runde MIKS istraživanja;
- ojačati nacionalne kapacitete u oblasti prikupljanja i analize podataka o djeci.

„MIKS je najveće istraživanje u oblasti socijalnih statistika nakon popisa i predstavlja značajan izazov za nacionalni statistički sistem. Istovremeno, ono je prilika da dodatno osnažimo kapacitete za prikupljanje i analizu podataka koji su ključni za razumijevanje položaja djece i porodica u Crnoj Gori. U tom procesu, važno je da građani prepoznaju važnost ovog istraživanja i odazovu se u što većem broju,” poručio je **Miroslav Pejović, direktor Uprave za statistiku.**

„MIKS ima centralnu ulogu u procesu pristupanja EU i sprovođenju Agende održivog razvoja do 2030. godine. Podaci iz prethodnog MIKS istraživanja (2018) naširoko su korišćeni od strane Vlade, Delegacije EU, civilnog sektora, Zaštitnika ljudskih prava i sloboda, Skupštine i UN sistema. MIKS je ključan za razumijevanje stepena ostvarivanja prava djeteta i sprovođenja reformi koje se tiču djece i žena, i pomaže Crnoj Gori da razvije ili prilagodi politike na osnovu pouzdanih dokaza,” poručio je **Mikele Servadei, šef predstavništva UNICEF-a u Crnoj Gori.**

Rezultati MIKS istraživanja, uključujući standardne statističke tabele, biće objavljeni 2026. godine i javno dostupni za opštu i romsku populaciju. Podaci će se moći pronaći na:

- Globalni MIKS portal: <http://MICS.unicef.org/surveys>
- UNICEF Crna Gora: <https://www.unicef.org/montenegro>
- UPRAVA ZA STATISTIKU: <https://monstat.org/cg>

Za više informacija, molimo kontaktirajte:

Upravu za statistiku Crne Gore (MONSTAT) – mediji@monstat.org

Jelenu Perović | Koordinatoriku za komunikacije, UNICEF Crna Gora | **069 225 315** | jperovic@unicef.org